

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลเมืองปาน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
ที่ นตภ ๕๕๒๑๒/- วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลเมืองปาน

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) มาอย่างต่อเนื่อง และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐ ทุกแห่งเข้าร่วมการประเมินฯ โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเครื่องมือที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด เพื่อยกระดับมาตรฐานความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศนั้น และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้กำหนดตัวชี้วัดด้าน การป้องกันการทุจริต โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตภายใน หน่วยงานอย่างเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการป้องกันเชิงรุกที่สามารถสกัดกั้นปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การบริหารจัดการองค์กรเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เสริมสร้างความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ต่อสาธารณชน หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลเมืองปาน จึงได้จัดทำรายงาน การประเมินความเสี่ยงฯ พร้อมกำหนดมาตรการป้องกันเชิงรุกและแนวทางการกำกับติดตามการปฏิบัติงาน อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อใช้เป็นคู่มือในการป้องกันและลดความเสี่ยงที่อาจสร้างความเสียหายแก่ทางราชการ ตลอดจนเป็นการสร้างระบบบริหารจัดการที่เข้มแข็งเพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวกรรณิการ์ เจตวิรุฬห์)
นักวิชาการตรวจสอบภายใน

ความคิดเห็นของหัวหน้าสำนักปลัด

.....
เพื่อไปลงนาม
.....

(นางสาวเยาวลักษณ์ วีริยะเชษฐ์กุล)
หัวหน้าสำนักปลัด

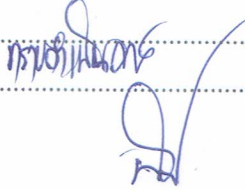
ความคิดเห็นของปลัดเทศบาลตำบลเมืองปาน

.....
- 120 ไม่น่าสนใจ
.....

(นางปิยะมาศ ไชยเมืองชื่น)
ผู้อำนวยการกองคลัง รักษาการแทน
ปลัดเทศบาลตำบลเมืองปาน

คำสั่งของนายกเทศมนตรีตำบลเมืองปาน

.....
.....
.....

(นายนิทิศ อนุ)
นายกเทศมนตรีตำบลเมืองปาน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

เทศบาลตำบลเมืองปาน
อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
www.muangpan.go.th

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตเมื่อเกิดขึ้นแล้ว จะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริตคือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและพนักงานเทศบาลตำบลเมืองปานทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาลและสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ โดยให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือในการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตในหน่วยงาน การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ในเทศบาลตำบลเมืองปาน จะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเมืองปาน จะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด และนำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลให้ปัญหา การทุจริตในหน่วยงานลดลง ประชาชน มีความเชื่อมั่นต่อการทำงานของเทศบาลตำบลเมืองปาน

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ของเทศบาลตำบลเมืองปาน ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และจำแนกความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในการดำเนินงานด้านต่างๆ และให้ความตระหนักถึงการบริหารจัดการภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล บนพื้นฐานของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และปราศจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ การประเมินความเสี่ยงนี้จึงมุ่งเน้นค้นหาจุดอ่อนในกระบวนการทำงานที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต เพื่อหาแนวทางป้องกันและกำหนดมาตรการการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการเกิดการทุจริตให้เป็นศูนย์ รวมถึงเป็นแนวทางให้บุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลเมืองปานทุกระดับ ได้นำไปใช้ปฏิบัติงานและเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์สุจริตให้มีความมั่นคงอย่างยั่งยืนสืบไป

เทศบาลตำบลเมืองปาน

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	๑
วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
กรอบแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๒ - ๓
นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๔
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕ - ๙
แนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๙ - ๑๐
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘	๑๑ - ๒๕
สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒๖

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ของเทศบาลตำบลเมืองปาน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

๑. บทนำ

การทุจริตเป็นพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่รัฐที่เบี่ยงเบนไปจากปทัสฐานอันเป็นที่ยอมรับของสังคม เพื่อตอบสนองเป้าหมายส่วนตัวเป็นสำคัญ และการทุจริตในภาครัฐเป็นปัญหาร้ายแรงที่สุดปัญหาหนึ่งของสังคมไทย ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก รูปแบบการทุจริต ในภาครัฐมีการกระจายตัว และมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นอยู่ในทุกระดับ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย จนถึงการขับเคลื่อนสู่ระดับปฏิบัติ ประกอบกับผลการประเมินดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index - CPI) ยังเป็นสิ่งสะท้อนภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตาของนานาชาติโดยเฉพาะในด้านความเชื่อมั่นในความโปร่งใสของภาครัฐ ประกอบกับแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม ได้กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ซึ่งเป็นกลไกภายใต้ ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนหน่วยงานภายในสังกัด/กำกับ ทั้งหน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัด เพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือในการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็น การป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อนของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องโหว่ให้เกิดการทุจริต และเป็น การมุ่งหาความเป็นไปได้ที่จะเกิดการกระทำทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

ดังนั้น เทศบาลตำบลเมืองปานเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน ประกอบกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตัวชี้วัดที่ ๙ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๑ การบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต ได้กำหนดให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานจากการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตและการประพฤติมิชอบภายในหน่วยงานในหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่ อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของหน่วยงาน

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- ๑) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต
- ๒) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงของเทศบาลตำบลเมืองปาน
- ๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเมืองปาน

๓. กรอบแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๓.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

การดำเนินการตรวจสอบเพื่อตรวจจับการทุจริตในองค์กร สิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการคือ ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของทฤษฎีการทุจริต และทำความเข้าใจองค์ประกอบของพฤติกรรมที่ทำให้เกิดกระบวนการทุจริต และกระบวนการติดตามเพื่อค้นพบการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีพัฒนาการของทฤษฎีการทุจริต ดังนี้

Cressey (๑๙๕๓) ได้เผยแพร่ผลการศึกษาทฤษฎีการทุจริต โดยระบุว่า การกระทำการทุจริตนั้นเกิดจากสาเหตุ ๓ ประการ โดยทั้ง ๓ ประการจะต้องเกิดขึ้นพร้อมกันทั้งหมดจึงจะเกิดการทุจริตขึ้น โดยมีชื่อเรียกว่าสามเหลี่ยมทุจริต ซึ่งหน่วยงานส่วนใหญ่นำไปปรับใช้กับการประเมินความเสี่ยงและวางแผนแนวทางป้องกันการทุจริตด้วยทฤษฎีสามเหลี่ยมทุจริตอย่างแพร่หลาย สาเหตุ ๓ ประการประกอบด้วย

(๑) โอกาส (Opportunity) คือ การมีช่องทางที่จะดำเนินการได้ เหตุการณ์ที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดการทุจริตจะเป็นสถานการณ์ที่เปิดช่องให้คนใดคนหนึ่งกระทำการทุจริตได้โดยที่เขาไม่รู้หรือเชื่อว่า เขาไม่มีโอกาสถูกจับได้หรือมีโอกาสน้อยที่จะถูกจับได้ องค์กรใดก็ตามที่ไม่มีการดำเนินการอย่างจริงจังที่จะป้องกันการทุจริตก็เท่ากับเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริตในองค์กร

(๒) แรงจูงใจหรือแรงกดดัน (Motivation/Pressure) มาจากหลายรูปแบบ เช่น ปัญหาการเงินหนี้สิน การพนัน ดิถยาเสพติด ชอบเที่ยวเตร่ มีภาระหนี้สินล้นพ้นตัว ความโลภอยากได้อะไรก็มี ถือเป็นแรงผลักดันอย่างหนึ่งและบางกรณีมาจากความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรมจากองค์กร

(๓) การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) คนที่กระทำการทุจริต จะหาเหตุผลโน้มน้าวใจตนเองที่จะกระทำสิ่งนั้นด้วยฐานความคิด (Mindset) ที่สนับสนุนการกระทำการทุจริต หาข้ออ้างที่ยกมาเพื่อให้ตนเองลดความรู้สึกผิดในการกระทำทุจริต เช่น เงินเดือนน้อย หัวหน้างานไม่เป็นธรรม เป็นต้น

ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ Wolfe & Hermanson (๒๐๐๔) กล่าวว่าโอกาส คือประตูสู่การทุจริต ส่วนแรงจูงใจ (Pressure) และการหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) เป็นการสนับสนุนที่จะพาตนเองเข้าไปสู่กระบวนการทุจริต ทฤษฎีสี่เหลี่ยมทุจริต (Rabi & Noorhayati, ๒๐๑๕) ทั้งนี้บทความนี้มีการเพิ่มสาเหตุที่

(๔) ผู้กระทำผิดหรือทุจริต ต้องเป็นผู้ที่มีศักยภาพความสามารถ (Capability) ซึ่งสามารถมองเห็นช่องทางกระทำการทุจริต หรือการละเมิดกฎและนโยบายที่มีได้และสามารถเปลี่ยนโอกาสในการทุจริตให้กลายเป็นความจริงได้ผู้ที่มีสมรรถนะความสามารถ (Competence) มีลักษณะทั่วไป คือ

- ๑) อำนาจหน้าที่ภายในองค์กรเอื้อต่อการทุจริต
- ๒) มีสติปัญญาเพียงพอในการทำความเข้าใจและใช้ประโยชน์จากสถานการณ์เพื่อก่อทุจริต
- ๓) ความมั่นใจสูงว่ายากต่อการตรวจจับได้

- ๔) มีความสามารถหรือทักษะการบีบบังคับขู่ขู่ผู้อื่นให้เห็นด้วยหรือโน้มน้าวให้มองเป็น ถูกได้
- ๕) มีความสามารถโกหกได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ
- ๖) สามารถบริหารจัดการต่อความเครียดหรือแรงกดดันสูงได้

และต่อมา Horwath (๒๐๑๑) ได้ศึกษาและพัฒนาทฤษฎีสี่เหลี่ยมทุจริตในส่วนของสาเหตุที่ ๔ เพิ่มเติม ตามทฤษฎีห้าเหลี่ยมทุจริต ซึ่งพบว่าความหยิ่งยโสทะนงตน (Arrogance) เป็นสาเหตุที่ ๕ ซึ่งได้อธิบายลักษณะพฤติกรรมดังนี้

- (๕) คนที่กระทำการทุจริตภายใต้ลักษณะความหยิ่งยโสทะนงตน (Arrogance) มีลักษณะดังนี้
 - ๑) ความมีอัตตาที่ยิ่งใหญ่(Big Ego) หรือการมองโลกในแบบของตนเอง ยึดตนเองเป็นที่ตั้ง
 - ๒) มีความคิดว่ากฎเกณฑ์ไม่มีผลบังคับหรือไม่สามารถนำมาบังคับใช้กับตนได้ (อยู่เหนือกฎเกณฑ์)
 - ๓) มีพฤติกรรมการใช้อำนาจในการกลั่นแกล้งจับผิดผู้อื่น (Bullying Attitude)
 - ๔) การบริหารจัดการแบบเผด็จการและกลัวการเสียตำแหน่ง หรือกลัวถูกลดความสำคัญของตนเอง

๓.๒ กรอบแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นการเป็นราชการใสสะอาด สามารถสกัดกั้นลดและปิดโอกาสการทุจริตและประพฤตินิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

กรอบแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นไปตามหลักมาตรฐาน Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) และ ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖ ประกอบด้วย COSO ๒๐๑๓ มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ COSO ๒๐๑๗ (COSO ERM ๒๐๑๗) และกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทาอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เผ่าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทาอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทาการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเสี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทาไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเสี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่าง ให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งทีอาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงทีมาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

๔. นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริต ให้สามารถช่วยลดความเสี่ยง ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ โดยใช้การประเมินความเสี่ยง ด้านการทุจริต เป็นเครื่องมือในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ในการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ หรือ หากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการ และหามาตรการมาป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยง risk หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น เป็นการคาดเดาเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่แน่นอน ซึ่งผลลัพธ์ของความเสี่ยงดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับความน่าจะเป็นของผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้น

สินบน Bribery หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าว หรือตอบแทน เพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

ของขวัญ หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออธยาศัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

ความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา หมายถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้แก่กันโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรมหรือให้แก่กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง เป็นการค้นหาว่ามีรูปแบบหรือเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความชัดเจน โดยต้องทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนของกระบวนการ/ โครงการ ที่อาจจะมีการทุจริตเกิดขึ้น หรือเหตุการณ์ที่คาดการณ์หรือพยากรณ์ในอนาคตว่าอาจเกิดการทุจริตขึ้น

โอกาส (Likelihood) หมายถึง โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) หมายถึง คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตขององค์กร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้จัดทำประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ด้วยกัน ๓ ด้าน ประกอบด้วย

- ด้านที่ ๑. ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
- ด้านที่ ๒. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย
- ด้านที่ ๓. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๖. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานจะต้องค้นหากระบวนการซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการนั้นมาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร อย่างไร เพื่ออะไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร

เทศบาลตำบลเมืองปานได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาสในการเกิดการทุจริตเพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาดภายในองค์กร โดยการทำความเข้าใจกิจกรรมการควบคุมภายในและสภาพแวดล้อมของเทศบาลตำบลเมืองปาน ซึ่งให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงในการทุจริตหรือข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อทำการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ให้ครอบคลุมความเสี่ยงทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
๒. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ดานโอกาส (Likelihood) และดานผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

✦ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

✦ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางดานการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

๓.๑ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

๓.๒ เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) : ผลกระทบทางดานการเงิน		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕,๐๐๑ บาท ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๒,๐๐๑ บาท ถึง ๕,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ความเสียหายไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) : ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ที่ถูกลงโทษซึ่งมีความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานในเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน/สังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริงการกระทำทุจริต
๒	น้อย	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	แทบจะไม่มีกรร้องเรียน แจ้งเบาะแส หรือปรากฏข่าวลือใดๆ

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้ว หลังจากนั้นหน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลตำบลเมืองปานได้กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต(Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ   Degree of Risk = Likelihood X Impact

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๕ - ๙
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๔

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

แผนภูมิความเสี่ยง Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต x ผลกระทบที่เกิดขึ้น แบ่งเป็น ๔ ระดับ

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

นำโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ เพื่อวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง มาทำการหาค่าระดับความเสี่ยง โดยใช้เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ๔ ระดับ ซึ่งได้จากระดับการเฝ้าระวังของโอกาสที่เกิดจากการทุจริต ที่มีค่า ๑ - ๕ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๕

สรุปคะแนนของแต่ละเหตุการณ์ความเสี่ยง และประเมินความเสี่ยง

- ระดับต่ำ : เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ ซึ่งความเสี่ยงระดับนี้ถือได้ว่ามีการจัดวางระบบการควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ระดับปานกลาง : เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้ ซึ่งอาจมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ยังไม่เหมาะสมเพียงพอ หรือเกิดจุดอ่อน/ข้อบกพร่องบางส่วนของ การควบคุมที่มีอยู่
- ระดับสูง : เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้และต้องมีแนวทางในการควบคุม/ลดความเสี่ยงอย่างเป็นระบบรวมถึงการพัฒนาหรือปรับปรุง มาตรการจัดการความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเพียงพอและเหมาะสม
- ระดับสูงมาก : เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้และต้องมีแนวทางในการควบคุม/ลดความเสี่ยง และอาจจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อจัดทำ/จัดทำมาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างทันท่วงทีหรือภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และ ประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

๗. แนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

การจัดทำมาตรการเป็นวิธีการออกแบบระบบหรือกระบวนการอย่างเป็นระบบ ซึ่งสิ่งที่ต้องการอันดับแรกของการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต คือ ผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายจะต้องมีวิธีการ (How To) อันประกอบด้วยกระบวนการนำเข้า (Input) เช่น ขั้นตอนกระบวนการ เพื่อให้มาตรการที่ตั้งไว้บรรลุเป้าหมาย หากมีผลลัพธ์เกิดขึ้นมากกว่า ๑ อย่าง ผลลัพธ์นั้นเป็นผลพลอยได้ (By Product) ของมาตรการที่กำหนดไว้

ข้อมูลที่น่ามาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ต้องได้มาจากการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต เพื่อนำมาสู่การกำหนดมาตรการได้ตรงจุด และมาตรการที่กำหนดไว้ต้องนำไปสู่การบังคับใช้ ด้วยการกำกับ ติดตาม ประเมินผลเพื่อนำมาทบทวนในการปรับมาตรการให้สามารถควบคุมความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ดีต้องสามารถตอบสนอง รูปแบบพฤติกรรมของความเสี่ยงที่ค้นพบได้ มาตรการต่างๆ ต้องมีการ ทบทวน ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพราะรูปแบบการทุจริตมีการพัฒนาเปลี่ยนรูปแบบอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Control) ได้แก่

- การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control) การระบุว่ามีมาตรการควบคุม ขั้นตอน ตรวจสอบการทำงาน หรือข้อปฏิบัติอะไรที่ช่วยลดหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต

- สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) เช่น

การเปิดเผยข้อมูล ข้อมูลเปิดภาครัฐ ถูกเปิดเผยผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ทุกคน สามารถเข้าถึงนำไปใช้ต่อหรือแจกจ่ายได้โดยปราศจากข้อจำกัดใดๆ

การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียกรับ หรือยอม จะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ไม่รับ สินบน สินน้ำใจ และไม่เรียกร้องผลประโยชน์รวมถึงการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

- การควบคุม การตรวจสอบ (Monitoring Control) เป็นการออกแบบระบบตรวจเฝ้าระวัง วงรอบการติดตามผลและ/หรือรอบการสุ่มตรวจสอบ ตรวจสอบอะไร ใครเป็นผู้ตรวจ เป็นระยะตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุด โครงการ/การตรวจแบบไม่แจ้งล่วงหน้า (Surprise check) หรือการวางระบบในการตรวจสอบถ่วงดุล (Check and Balance) การแบ่งแยกหน้าที่เพื่อลดช่องทางการเกิดการทุจริต ตามหลัก ๓-Lines of Denfense ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) เป็นต้น

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙
ของเทศบาลตำบลเมืองปาน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน.....เทศบาลตำบลเมืองปาน.....

ประเภทความเสี่ยงด้านที่.....๑. ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ.....

ชื่อ กระบวนการ / โครงการ.....การออกใบอนุญาตต่างๆ.....

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต
๑	การรับคำขอใบอนุญาต - ใบอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ - ใบอนุญาตการจดทะเบียนพาณิชย์ - ใบขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับทรัพย์สิน ของขวัญ หรือผลประโยชน์ จากบุคคลที่มาติดต่อราชการในการขอใบอนุญาตต่างๆ เพื่อช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกและเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลผู้มาติดต่อราชการมีความสะดวกรวดเร็วกว่าปกติ หรือมีการลัดคิวการให้บริการจากบุคคลอื่นที่มาติดต่อราชการก่อน
๒	การตรวจสอบหลักฐานเอกสารประกอบการยื่นคำขอ	เจ้าหน้าที่อาจใช้ดุลพินิจเอื้อประโยชน์ให้ผู้ยื่นคำขบบางราย ซึ่งอาจเป็นพวกพ้องหรือผู้มีส่วนได้เสียทั้งทางตรงและทางอ้อม แม้เอกสารไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง
๓	การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต และลงนาม	ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจอาจเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์ เพื่อแลกกับการอนุมัติ/อนุญาต

ชื่อหน่วยงาน.....เทศบาลตำบลเมืองปาน.....

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๒.....ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่.....

ชื่อ กระบวนการ / โครงการ.....การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้ายและการเลื่อนขั้นเงินเดือน.....

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต
๑	การบรรจุและแต่งตั้ง (การสอบแข่งขัน/คัดเลือกบุคลากร)	เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหารอาจเรียกรับผลประโยชน์เพื่อช่วยให้ผู้สมัครสอบผ่าน หรือมีการรั่วไหลของข้อสอบ รวมถึงเอื้อประโยชน์ให้ญาติหรือพวกพ้อง
๒	การโอน/การโยกย้าย (การเปลี่ยนตำแหน่งในระดับเดิมหรือการย้ายสังกัดระหว่าง อปท หรือหน่วยงาน อื่นๆ)	เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหารอาจเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่ออนุมัติการโอนย้าย หรือเอื้อประโยชน์ในการย้ายไปดำรงตำแหน่งที่ต้อกา
๓	การเลื่อนขั้นเงินเดือน (การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างตาม ภารกิจ)	เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหาร อาจมีการเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้รับการเลื่อน ขั้นเงินเดือน หรือเอื้อประโยชน์แก่พวกพ้อง

ชื่อหน่วยงาน.....เทศบาลตำบลเมืองปาน.....

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ.....

ชื่อ กระบวนการ / โครงการ โครงการจัดจ้างก่อสร้างรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมฝาปิด ซอยกลางบ้าน บ้านสบปาน หมู่ที่ ๗ ต.เมืองปาน...

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต
๑	การจัดทำร่างของเขตงาน (TOR) (การจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้าง และกำหนดคุณสมบัติผู้เสนอราคา)	อาจมีการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุหรือเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง ทำให้จำกัดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และอาจเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ส่วนบุคคลหรือผลประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่
๒	การกำหนดราคากลาง	อาจมีการสืบราคาจากแหล่งข้อมูลที่ไม่หลากหลาย หรือมีความเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการ ส่งผลให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง และไม่สะท้อนราคาตลาดในพื้นที่
๓	ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง (การประกาศเชิญชวน / การเสนอราคา/การพิจารณาผล)	- อาจมีการติดต่อหรือให้ผลประโยชน์ระหว่างผู้ประกอบการกับคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ - มีความเสี่ยงในการเรียกรับหรือยอมรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งเป็นผู้ชนะ
๔	การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ การลงนามในสัญญา การควบคุมงาน และการตรวจรับพัสดุ	- อาจมีการใช้ดุลพินิจในการขยายระยะเวลาสัญญาโดยไม่เหมาะสม เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้รับจ้าง - การควบคุมงานก่อสร้างอาจไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ - คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอาจมีการยอมรับผลประโยชน์ ทำให้ตรวจรับงานไม่เป็นไปตามสัญญาหรือข้อกำหนด
๕	การเบิกจ่ายเงิน	มีการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้างเพื่อเร่งรัดการอนุมัติฎีกา หรือการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างก่อนครบถ้วนตามเงื่อนไขของสัญญา

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕,๐๐๑ บาท ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๒,๐๐๑ บาท ถึง ๕,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ความเสียหายไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ × ๑ = ๕)	สูง (๕ × ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ × ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ × ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ × ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ × ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ × ๒ = ๘)	สูง (๔ × ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ × ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ × ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ × ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ × ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ × ๓ = ๙)	สูง (๓ × ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ × ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ × ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ × ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ × ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ × ๔ = ๘)	สูง (๒ × ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ × ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ × ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ × ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ × ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ × ๕ = ๕)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๕ - ๙
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๔

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต × ผลกระทบที่เกิดขึ้น แบ่งเป็น ๔ ระดับ

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
๑	การรับคำขอใบอนุญาต - ใบอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ - ใบอนุญาตการจดทะเบียนพาณิชย์ - ใบขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับทรัพย์สิน ของขวัญ หรือผลประโยชน์ จากบุคคลที่มาติดต่อราชการในการขอใบอนุญาตต่างๆ เพื่อช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และ เอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลผู้มาติดต่อราชการมีความสะดวกรวดเร็วกว่าปกติ หรือมีการลัดคิวการให้บริการจากบุคคลอื่นที่มาติดต่อราชการก่อน	๔	๑	๔	ต่ำ
๒	การตรวจสอบหลักฐานเอกสารประกอบการยื่นคำขอ	เจ้าหน้าที่อาจใช้ดุลพินิจเอื้อประโยชน์ให้ผู้ยื่นคำขอบางราย ซึ่งอาจเป็นพวกพ้องหรือ ผู้มีส่วนได้เสียทั้งทางตรงและทางอ้อม แม้เอกสารไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง	๔	๑	๔	ต่ำ
๓	การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต และลงนาม	ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจอาจเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์ เพื่อแลกกับการอนุมัติ/อนุญาต	๔	๑	๔	ต่ำ
๔	การบรรจุและแต่งตั้ง (การสอบแข่งขัน/คัดเลือกบุคลากร)	เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหารอาจเรียกรับผลประโยชน์เพื่อช่วยให้ผู้สมัครสอบผ่าน หรือมีการรั่วไหลของข้อสอบ รวมถึงเอื้อประโยชน์ให้ญาติหรือพวกพ้อง	๒	๔	๘	ปานกลาง
๕	การโอน/การโยกย้าย (การเปลี่ยนตำแหน่งในระดับเดิมหรือการย้ายสังกัดระหว่าง อปท หรือหน่วยงานอื่นๆ)	เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหารอาจเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่ออนุมัติการโอนย้ายหรือเอื้อประโยชน์ในการย้ายไปดำรงตำแหน่งที่ต้องการ	๑	๕	๕	ปานกลาง

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
๖	การเลื่อนขั้นเงินเดือน (การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ พนักงาน เทศบาล ลูกจ้างตามภารกิจ)	เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหาร อาจมีการเรียกรับเงินหรือ ผลประโยชน์เพื่อให้ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือเอื้อ ประโยชน์แก่พวกพ้อง	๒	๔	๘	ปานกลาง
๗	การจัดทำร่างของเขตงาน (TOR) (การจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้าง และกำหนด คุณสมบัติผู้เสนอราคา)	อาจมีการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของ วัสดุหรือเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่ง ทำให้จำกัดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และอาจ เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ส่วนบุคคลหรือผลประโยชน์ ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่	๓	๕	๑๕	สูงมาก
๘	การกำหนดราคากลาง	อาจมีการสืบราคาจากแหล่งข้อมูลที่ไม่หลากหลาย หรือ มีความเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการ ส่งผลให้ราคากลางสูง กว่าความเป็นจริง และไม่สะท้อนราคาตลาดในพื้นที่	๒	๕	๑๐	สูง
๙	ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง (การประกาศเชิญชวน /การเสนอราคา/การ พิจารณาผล)	- อาจมีการติดต่อหรือให้ผลประโยชน์ระหว่าง ผู้ประกอบการกับคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ - มีความเสี่ยงในการเรียกรับหรือยอมรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคารายใด รายหนึ่งเป็นผู้ชนะ	๒	๕	๑๐	สูง

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
๑๐	การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ (การลงนามในสัญญา การควบคุมงาน และการตรวจ รับพัสดุ)	- อาจมีการใช้ดุลพินิจในการขยายระยะเวลาสัญญาโดย ไม่เหมาะสม เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้รับจ้าง - การควบคุมงานก่อสร้างอาจไม่เป็นไปตามแบบรูป รายการ - คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอาจมีการยอมรับ ผลประโยชน์ ทำให้ตรวจรับงานไม่เป็นไปตามสัญญา หรือข้อกำหนด	๓	๕	๑๕	สูงมาก
๑๑	การเบิกจ่ายเงิน	มีการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้างเพื่อเร่งรัดการ อนุมัติฎีกา หรือการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างก่อนครบถ้วน ตามเงื่อนไขของสัญญา	๒	๕	๑๐	สูง

ชื่อกระบวนการ/โครงการการออกใบอนุญาตต่างๆ.....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การรับคำขอใบอนุญาต - ใบอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ - ใบอนุญาตการจดทะเบียนพาณิชย์ - ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร	เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับทรัพย์สิน ของขวัญ หรือผลประโยชน์ จากบุคคลที่มาติดต่อราชการในการขอใบอนุญาตต่างๆ เพื่อช่วยเหลือ อำนาจความสะดวกและเอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลผู้มาติดต่อราชการมีความสะดวกรวดเร็วกว่าปกติ หรือมีการลัดคิวการให้บริการจากบุคคลอื่นที่มาติดต่อราชการก่อน	ต่ำ	มาตรการ No Gift Policy	๑.จัดทำประกาศ No Gift Policy และสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ทุกคนรับทราบ ๒. จัดทำ คู่มือประชาชน ระบุขั้นตอน ระยะเวลา และค่าธรรมเนียม ๓. จัดทำ (Work Flow) แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมายเผยแพร่ ณ จุดให้บริการ ๔.พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ E-Service เพื่ออำนวยความสะดวกและความรวดเร็ว	ตลอด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง
๒	การตรวจสอบหลักฐานเอกสารประกอบการยื่นคำขอ	เจ้าหน้าที่อาจใช้ดุลพินิจเอื้อประโยชน์ให้ผู้ยื่นคำขอบางราย ซึ่งอาจเป็นพวกพ้องหรือผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งทางตรงและทางอ้อม แม้เอกสารไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง	ต่ำ	มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมของ ทต.เมืองปาน	๑. จัดทำ Checklist เอกสารมาตรฐาน สำหรับใบอนุญาตทุกประเภท ๒. ใช้แบบฟอร์ม “บันทึกผลการตรวจสอบเอกสาร” ทุกคำขอ ๓. ให้ผู้บังคับบัญชาสอบทานการตรวจเอกสารก่อนเสนออนุมัติ ๔. มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่รายการเอกสารผ่านเว็บไซต์/บอร์ดประชาสัมพันธ์	ตลอด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง

ชื่อกระบวนการ/โครงการการออกใบอนุญาตต่างๆ.....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๓	การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต และลงนาม	ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจอาจ เรียกรับสินบนหรือ ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับ การอนุมัติ/อนุญาต	ต่ำ	มาตรการจัดให้มีระบบและช่อง ทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ การทุจริตและประพฤติมิชอบของ เจ้าหน้าที่	๑. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียน เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิ ชอบของเจ้าหน้าที่ และเผยแพร่ผ่าน ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๒. มีการแบ่งแยกหน้าที่ผู้รับคำขอ ผู้ตรวจสอบและผู้อนุมัติ อย่างชัดเจน ๓. มีการเผยแพร่หลักเกณฑ์การ พิจารณาอนุมัติ/อนุญาตบนเว็บไซต์ ของหน่วยงาน	ตลอด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้ายและการเลื่อนชั้นเงินเดือน.....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การบรรจุและแต่งตั้ง (การสอบแข่งขัน / คัดเลือกบุคลากร)	เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหาร อาจเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อช่วยให้ผู้สมัครสอบ ผ่าน หรือมีการรั่วไหล ของข้อสอบ รวมถึงเอื้อ ประโยชน์ให้ญาติหรือ พวกพ้อง	ปานกลาง	การกำหนดหลักเกณฑ์ในการ บริหารงานบุคคลที่ ชัดเจนและเป็น รูปธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้	๑. จัดทำ/ปรับปรุง/เผยแพร่ หลักเกณฑ์ที่ เกี่ยวข้องกับการ บริหารงานบุคคลให้ บุคลากร ภายในได้รับทราบโดยทั่วกัน ๒. ประชาสัมพันธ์การรับสมัครสอบ การประกาศผลการสอบของ หน่วยงานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ หลากหลาย เพื่อการกระจายข้อมูล ข่าวสาร ๓. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบ/ คัดเลือกจากหลายฝ่าย และมีการ หมุนเวียนจัดเก็บข้อสอบและเอกสาร สำคัญในระบบรักษาความปลอดภัย (กำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน) ๔. ประกาศรับสมัคร หลักเกณฑ์ และผลสอบผ่านเว็บไซต์/บอร์ด ประชาสัมพันธ์ ๕. เปิดช่องทางร้องเรียนกรณีพบ ความไม่โปร่งใส	ตลอด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานการ เจ้าหน้าที่

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้ายและการเลื่อนชั้นเงินเดือน.....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๒	การโอน/การโยกย้าย (การเปลี่ยนตำแหน่งใน ระดับเดิมหรือการย้าย สังกัดระหว่าง อปท หรือ หน่วยงานอื่นๆ)	เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหาร อาจเรียกรับเงินหรือ ผลประโยชน์เพื่ออนุมัติ การโอนย้ายหรือเอื้อ ประโยชน์ในการย้ายไป ดำรงตำแหน่งที่ต้องการ	ปานกลาง	การกำหนดหลักเกณฑ์ในการ บริหารงานบุคคลที่ ชัดเจนและเป็น รูปธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้	๑. จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพ การปฏิบัติงานของบุคลากร ๒. มีการจัดทำหลักเกณฑ์เงื่อนไข การโอน/ย้ายเป็นลายลักษณ์อักษร และประกาศเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ และสาธารณชนได้รับทราบ ๓. สร้างความ ตระหนัก และ วัฒนธรรมองค์กร ไม่รับของขวัญของ กำนับ ตามประกาศเจตนารมณ์ No Gift Policy	ตลอด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	งบประมาณ ในการจัด ฝึกอบรม ๑๕,๐๐๐ บาท	งานการ เจ้าหน้าที่
๓	การเลื่อนชั้นเงินเดือน (การพิจารณาเลื่อนชั้น เงินเดือนข้าราชการ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างตามภารกิจ)	เจ้าหน้าที่หรือผู้บริหาร อาจมีการเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์เพื่อให้ ได้รับการเลื่อนชั้น เงินเดือน หรือเอื้อ ประโยชน์แก่พวกพ้อง	ปานกลาง	มาตรการสร้างความโปร่งใสในการ บริหารงานบุคคล	๑. กำหนดหลักเกณฑ์การ ประเมินผลการปฏิบัติงาน และการ เลื่อนชั้นเงินเดือนและแจ้งเวียน ประกาศ หลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย เปิดเผยให้ทุกคนทราบ ๒. ใช้ระบบประเมินผลการ ปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) ตามตัวชี้วัดที่ชัดเจน ๓. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา เลื่อนชั้นเงินเดือน ๔. แจ้งผลการประเมินให้บุคลากร รับทราบ พร้อมเหตุผลประกอบ ๕. เปิดช่องทางอุทธรณ์หรือทบทวน ผลการประเมิน	ตลอด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานการ เจ้าหน้าที่

ชื่อกระบวนงาน/โครงการ โครงการจัดจ้างก่อสร้างรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมฝาปิด ซอยกลางบ้าน บ้านสบปาน หมู่ที่ 7 ต.เมืองปาน.....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การจัดทำร่างของเขต งาน (TOR) (การจัดทำแบบรูป รายการงานก่อสร้าง และกำหนดคุณสมบัติ ผู้เสนอราคา)	อาจมีการกำหนด รายละเอียดคุณลักษณะ เงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์ แก่ผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่ง ทำให้จำกัดการ แข่งขันอย่างเป็นธรรม และอาจเกี่ยวข้องกับ ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล หรือผลประโยชน์ทับ ซ้อนของเจ้าหน้าที่	สูงมาก	มาตรการเปิดเผยข้อมูล สาธารณะและกำกับติดตาม การเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะ	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ TOR ไม่น้อยกว่า ๓ คน และมี การหมุนเวียน ๒. กำชับเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับการ แต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการจัดทำ ร่างขอบเขตงาน ให้ปฏิบัติงาน ตามระเบียบกฎหมายอย่าง เคร่งครัด และคณะกรรมการ จะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กับผู้เสนอราคา ๓. กำหนดคุณลักษณะเฉพาะโดย อ้างอิง มาตรฐานกลาง/มาตรฐาน วิชาชีพ หลีกเลี่ยงการระบุยี่ห้อ หรือคุณลักษณะเฉพาะเจาะจง	ตลอด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองคลัง
๒	การกำหนดราคากลาง	อาจมีการสืบราคาจาก แหล่งข้อมูลที่ไม่ หลากหลาย หรือมีความ เชื่อมโยงกับผู้ประกอบการ ส่งผลให้ ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง และไม่สะท้อน ราคาตลาดในพื้นที่	สูง	มาตรการป้องกันผลประโยชน์ ทับซ้อน	๑. กำชับให้ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ของกรมบัญชีกลาง โดยในกรณีสืบราคาจากท้องตลาด ให้ดำเนินการสืบราคาไม่น้อยกว่า ๓ ราย พร้อมจัดทำหลักฐาน ประกอบให้ครบถ้วน ๒. จัดอบรมให้ความรู้แก่ บุคคลากรที่เกี่ยวข้อง	ตลอด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองช่าง

ชื่อกระบวนการ/โครงการ โครงการจัดจ้างก่อสร้างรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมฝาปิด ซอยกลางบ้าน บ้านสบปาน หมู่ที่ 7 ต.เมืองปาน.....

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๓	ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง (การประกาศเชิญชวน / การเสนอราคา/การ พิจารณาผล)	- อาจมีการติดต่อหรือให้ ผลประโยชน์ระหว่าง ผู้ประกอบ การกับ คณะกรรมการหรือ เจ้าหน้าที่ - มีความเสี่ยงในการ เรียกรับหรือยอมรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใด เพื่อเอื้อประโยชน์ ให้ผู้เสนอราคารายใด รายหนึ่งเป็นผู้ชนะ	สูง	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใส ในการจัดซื้อจัดจ้าง มาตรการป้องกันการเรียกรับ สินบน มาตรการป้องกันการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับ ประโยชน์ส่วนรวม มาตรการ No Gift Policy และการเปิดเผยข้อมูลผลการ จัดซื้อจัดจ้างผ่านเว็บไซต์	๑. จัดทำประกาศและเผยแพร่ มาตรการต่างๆ ให้ผู้บริหารและ พนักงาน เกิดความตระหนักถึง การคุณธรรมและความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่มีผลประโยชน์ทับ ซ้อน ๒. กำชับเจ้าหน้าที่พัสดุให้ ปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน วิธีการตามระเบียบกฎหมาย อย่างเคร่งครัด ๓. การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อ จัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๔. มาตรการจัดให้มีระบบและ ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการทุจริต ๕. จัดฝึกอบรมโครงการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมและป้องกัน การทุจริต	ตลอด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	งบประมาณ ในการจัด ฝึกอบรม ๑๕,๐๐๐ บาท	กองคลัง สำนักปลัด หน่วยตรวจสอบ ภายใน

ชื่อกระบวนงาน/โครงการ โครงการจัดจ้างก่อสร้างรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมฝาปิด ซอยกลางบ้าน บ้านสบปาน หมู่ที่ 7 ต.เมืองปาน.....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๔	การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ (การลงนามในสัญญาการควบคุมงานและการตรวจรับพัสดุ)	- อาจมีการใช้ดุลพินิจในการขยายระยะเวลาสัญญาโดยไม่เหมาะสมเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้รับจ้าง - การควบคุมงานก่อสร้างอาจไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ - คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอาจมีการยอมรับผลประโยชน์ ทำให้ตรวจรับงานไม่เป็นไปตามสัญญาหรือข้อกำหนด	สูงมาก	แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและช่างผู้ควบคุมงานจากบุคคลผู้ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ประกอบการ และกำชับให้ปฏิบัติงานเป็นไปตาม พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างฯ พ.ศ.๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด	๑. แต่งตั้งผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เหมาะสมกับโครงการ ๒. กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุและช่างผู้ควบคุมงานออกตรวจงานตามงวดงานและแบบรูปรายการอย่างเคร่งครัด ๓. กำหนดให้มี “ผู้สังเกตการณ์” หรือตัวแทนตรวจสอบการตรวจรับงานในโครงการขนาดใหญ่ ๔. การขยายระยะเวลาสัญญาต้องมีเหตุผลจำเป็น และมีหลักฐานประกอบ	ตลอด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองคลัง
๕	การเบิกจ่ายเงิน	มีการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้างเพื่อเร่งรัดการอนุมัติฎีกา หรือการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างก่อนครบถ้วนตามเงื่อนไขของสัญญา	สูง	มาตรการ No Gift Policy และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่	๑. มีการแบ่งแยกหน้าที่ผู้ตรวจรับผู้อนุมัติ และผู้จ่ายเงิน อย่างชัดเจน ๒. ตรวจสอบเอกสารให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขสัญญาก่อนอนุมัติจ่ายเงิน ๓. สร้างวัฒนธรรมองค์กรห้ามรับของขวัญ/ผลประโยชน์ทุกชนิดให้เจ้าหน้าที่ลงนามรับทราบนโยบาย ๔. มีช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตบนเว็บไซต์/QR Code/กล่องรับเรื่องร้องเรียนการทุจริต เพื่อให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย	ตลอด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองคลัง สำนักปลัด

สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐของเทศบาลตำบลเมืองปาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ระดับความเสี่ยง	ความหมาย	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต			ขั้นตอน/กระบวนการ
		ด้านการอนุมัติ อนุญาตของทาง ราชการ	ด้านการใช้ อำนาจตาม กฎหมาย	ด้านการใช้จ่าย งบประมาณ	
ระดับต่ำ (ระดับคะแนน ๑ - ๔)	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ ซึ่งความเสี่ยงระดับนี้ถือได้ว่าการจัดวางระบบการควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	✓ ✓ ✓			๑. การรับคำขอใบอนุญาต ๒. การตรวจสอบหลักฐานเอกสารประกอบการยื่นคำขอ ๓. การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต และลงนาม
ระดับปานกลาง (ระดับคะแนน ๕ - ๙)	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้ ซึ่งอาจมาจากการจัดการความเสี่ยงที่ยังไม่เหมาะสมเพียงพอ หรือเกิดจุดอ่อน/ข้อบกพร่องบางส่วนของระบบการควบคุมที่มีอยู่		✓ ✓ ✓		๑. การบรรจุและแต่งตั้ง ๒. การโอน/การโยกย้าย ๓. การเลื่อนขั้นเงินเดือน
ระดับสูง (ระดับคะแนน ๑๐ - ๑๔)	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้และต้องมีแนวทางในการควบคุม/ลดความเสี่ยงอย่างเป็นระบบรวมถึงการพัฒนาหรือปรับปรุงมาตรการจัดการความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเพียงพอและเหมาะสม			✓ ✓ ✓	๑. การกำหนดราคากลาง ๒. ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ๓. การเบิกจ่ายเงิน
ระดับสูงมาก (ระดับคะแนน ๑๕ - ๒๕)	เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้และต้องมีแนวทางในการควบคุม/ลดความเสี่ยง และอาจจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อจัดหา/จัดทำมาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างทันท่วงทีหรือภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนด			✓ ✓	๑. การจัดทำร่างของเขตงาน (TOR) ๒. การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ

หมายเหตุ : การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลเมืองปาน เป็นการดำเนินการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริตและกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนเป็นการป้องปรามมิให้บุคลากรในสังกัดกระทำการอันอาจเข้าข่ายการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ อันเป็นการดำเนินการด้วยความไม่ประมาท พร้อมทั้งเสริมสร้างความตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยที่ผ่านมาเทศบาลตำบลเมืองปานไม่มีเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่